

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2021-2022

1	Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>				
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	NOTACIÓ DE LA MÚSICA EN LA HISTÒRIA				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	2	Curs <i>Curso</i>	1r	Semestre <i>Semestre</i>	1r i 2n
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	OPTATIVA	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>		CATALÀ	
Matèria <i>Materia</i>	NOTACIÓ DE LA MÚSICA EN LA HISTÒRIA				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	INTERPRETACIÓ				
Especialitat <i>Especialidad</i>	NOTACIÓ DE LA MÚSICA EN LA HISTÒRIA				
Centre <i>Centro</i>	CONSERVATORI SUPERIOR DE MÚSICA SALVADOR SEGUÍ DE CASTELLÓ DE LA PLANA				
Departament <i>Departamento</i>	MÚSICA ANTIGA				
Professorat <i>Profesorado</i>	PERE SARAGOSSA GALVANY				
e-mail <i>e-mail</i>	pere.saragossa@gmail.com				
1.1	Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>				
Estudiar l'evolució i interpretació moderna de tots els sistemes d'escriptura musical. Aprofundir en els sistemes de notació que van ser base de la notació modernaoccidental. Estudiar la notació des de la perspectiva purament gràfica i des de la semiologia musical. Practicar la transcripció de documents musicals des de l'antiguitat fins als nostres dies, aprenent a interpretar directament de l'original. Establir els criteris bàsics per al coneixement de la música de cada època a partir de la seua notació. Estudiar els tractats teòrics que informen sobre el desenvolupament de les diferents grafies. Avaluar les diferents notacions en funció de cada època, forma, país i estil musical. Presentar a l'íntèrpret un material preparat per a la seua execució directa.					

1.2	Coneixements previs <i>Conocimientos previos</i>
Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació <i>Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación</i> Història de la cultura i de l'art. Història de la música. Anàlisi.	

2	Competències de l'assignatura <i>Competencias de la asignatura</i>
Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc) <i>Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)</i> 1. Transcriure i interpretar directament manuscrits. (prou) 2. Presentar a l'intèrpret un material preparat per a la seua execució directa. (prou) 3. Informar sobre la utilitat d'una transcripció coherent i que respecte els criteris de cada època. (molt) 4. Dotar l'estudiant d'un panorama general sobre l'evolució de l'escriptura musical. (prou) 5. Establir els criteris bàsics per al coneixement de la música de cada època a partir de la seua notació. (prou) 6. Estudiar els tractats teòrics que informen sobre el desenvolupament de les diferents grafies. (prou) 7. Avaluar les diferents notacions en funció de cada època, forma, país i estil musical. (prou)	

3	Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>
RESULTATS D'APRENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
1. Transcriure i interpretar notació des del segle IX fins al XVII.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
2. Crítica filològica de les fonts manuscrites.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
3. Aplicar les teories sobre la música i els seus paràmetres.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4	Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
	Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes, ... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas, ...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
	1. Primeres notacions musicals (Sumèria, Grècia i altres) 2. Notacions neumàtiques 3. Notacions alfabètiques. 4. Notació de l'Ars Antiqua. 5. Notació de l'Ars Nova. 6. Notació del Trecento italià. 7. Notació de l'Ars Subtilior. 8. Notació mensural blanca. 9. Tablatura 10. Notació al Renaixement. 11. Notació al Barroc	2 sessions (setembre) 4 sessions (octubre-novembre) 2 sessió (novembre) 6 sessions (novembre-gener) 6 sessions (gener-febrer) 2 sessions (març) 2 sessions (març-abril) 2 sessions (abril) 1 sessió (maig) 2 sessions (maig) 1 sessió (maig) TOTAL: 30 sessions / 30 hores

5	Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>		
5.1	Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>		
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo</i> (en nº horas o ECTS)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	1, 2, 3	15
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	1, 2, 3	15
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	1, 2, 3	2
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	1, 2, 3	2
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	1, 2, 3	1
		SUBTOTAL	35
5.2	Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>		
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo</i> (en nº horas o ECTS)
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	1, 2, 3	15
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias, ... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	1, 2, 3	30
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	1, 2, 3	2
		SUBTOTAL	47
		TOTAL	82

6	Sistema d'avaluació i qualificació <i>Sistema de evaluación y calificación</i>	
6.1	Instruments d'avaluació <i>Instrumentos de evaluación</i>	
	Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...	
	<i>Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...</i>	
	INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>
		Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
	Transcripcions	Transcripcions correctes
	Treballs escrits amb resums	Demostració d'adquisició de coneixements
	Assistència*	Participació en les classes
		60%
		30%
		10%*
6.2	Criteris d'avaluació i dates d'entrega <i>Criterios de evaluación y fechas de entrega</i>	
	Assistència i seguiment de les classes. Si les faltes d'assistència són superiors al 20% de les sessions (6 sessions), es qualificarà com a No presentat (N.P.) tant en la convocatòria de juny com la de juliol.	
	Realització de treballs de transcripció i resums dels temes explicats a classe.	
	Dates límit d'entrega de treballs: 1a entrega de treballs: 28 de gener de 2022 2a entrega de treballs: 27 de maig de 2022	
6.3	Sistemes de recuperació <i>Sistemas de recuperación</i>	
	Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega) <i>Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)</i>	
	Examen de transcripcions de notacions musicals anteriors al segle XVIII i preguntes sobre les diferents teories notacionals de cada època.	

7	Bibliografia <i>Bibliografía</i>
	Facsimils i estudis específics de cadascuna de les fonts de música pràctica i teòrica dels períodes estudiats. AA.VV. <i>La notation musicale des chants liturgiques latins présentée par les moines de Solesmes</i>, Solesmes, 1991. AA.VV. <i>Paléographie Musicale. Les principaux Manuscrits de Chant Grégorien, Ambrosien, Mozarabe, Gallican</i>, publiés en Fac-similés phototypiques par les Bénédicins de Solesmes. Solesmes 1989 – 1992... AA.VV., <i>Paleografía y Diplomática</i>, U.N.E.D., 2 vols. Madrid, 1984RUIZ, Elisa, <i>Manual de Codicología</i>, Fund. G. Sánchez Ruipérez, Madrid, 1988 APEL, Willi <i>The notation of Polyphonic Music 900-1600</i>. The medieval Academy of America. Cambridge, Massachusetts, 1953

ASENSIO, Juan Carlos, *El Canto Gregoriano: Historia, Liturgia, Formas*. Alianza Editorial, 2008.

BEGUERMONT, H., *La Première Écriture Musicale du Monde Occidental. La notation neumatique dans les manuscrits de chant grégorien du IXème au XIIIème siècle*, Éd. Aug. Zurfluh, Bourg-la-Reine (France), 2003

BOUSSEUR, J.-Y. *Du son au signe. Histoire de la notation musicale, Ecritures* - Éditions Alternatives, Paris, 2005

BUSSE BERGER, A.-M-, *Mensuration and Proportion Signs. Origins and Evolution*, Oxford, Clarendon Press, 1993.

COLETTE, M.-N., POPPIN, M., & VENDRIX, Ph., *Histoire de la notation du Moyen Âge à la Renaissance*, Centre d'Études Supérieures de la Renaissance, Musique ouverte, Minerve, 2003

HAINES, J. & RANDALL, R., *Music and Medieval Manuscripts. Paleography and Performance*, Ashgate, Aldershot (England), 2004

PAJARES ALONSO, Roberto L., *Historia de la Música en 6 bloques (vol. 3): Difusión y Notación*. Ed. Visión Libros, ISBN: 9788499838083, Madrid, 2011.

PARRISH, Carl, *The notation of Medieval Music*, Pendragon Press, N Y, 1957. RADSTALL, Richard, *The Notation of Western Music*, London, 1997

RADSTALL, Richard. *The Notation of Western Music*, London, 1997.